

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Forslaget har til formål at sikre, at modtagere af højeste førtidspension kan oppebære en grundpension, svarende til 50 pct. af højeste førtidspension, der er uafhængig af ægtefælle, registreret partner eller samlevers aktuelle indkomst.

Forslaget har endvidere til formål at genindføre 20 pct.-reglen for de førtidspensionister, der er omfattet af overgangsbestemmelserne i den gældende Inatsisartutlov om førtidspension.

Herudover indeholder forslaget en præcisering af § 29, således at der alene kan bevilges rejser i Grønland efter bestemmelsen.

Endelig er der konstateret uoverensstemmelse mellem den grønlandske og den danske version af § 33, stk. 3, samt den grønlandske og den danske version af § 36. Hensigten er at sikre overensstemmelse mellem den grønlandske og den danske version af § 33, stk. 3, henholdsvis § 36.

1.1. Baggrunden for forslaget

Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 om førtidspension trådte i kraft den 1. juli 2016. Der var tale om en større reform af førtidspensionsområdet, der blandt andet havde til formål at bringe flere førtidspensionister fra passiv forsørgelse til at kunne udnytte deres muligheder for at indgå i et aktivt arbejdsliv. I forbindelse med Inatsisartutlovens vedtagelse blev det besluttet, at reformens indkøring og konsekvenser skulle følges nøje. Det har i forbindelse med evalueringen af reglerne om førtidspension vist sig, at der er behov for justeringer af lovgivningen, således at lovens intentioner og formål sikres.

Det er vurderingen, at førtidspensionister med en meget beskedne indtægt fra eget arbejde skal sikres et grundbeløb af førtidspensionen på linje med alderspensionsordningen. Et grundbeløb, der er uafhængigt af størrelsen af førtidspensionistens eventuelle ægtefælle, registreret partner eller samlevers samlede aktuelle indkomst.

En førtidspensionist, der ikke har indtægt ved eget arbejde af betydning, skal ikke være fuldstændig afhængig af ægtefællens indtægt og forsørgelsesvilje. Denne gruppe af svagere borgere skal have et vist rådighedsbeløb at disponere over. Dette er også i overensstemmelse med

de intentioner, der ligger bag alderspensionsreformen, hvor der er indført en grundpension, der er uafhængig af samleverens indkomst.

I den tidligere førtidspensionslov var førtidspensionister altid berettiget til at få minimum 20 pct. af pensionsbeløbet for en enlig førtidspensionist udbetalt, uanset anden indkomst (20 pct.-reglen).

20 pct.-reglen er ikke videreført i overgangsbestemmelserne i den gældende Inatsisartutlov om førtidspension.

Der er endvidere konstateret uoverensstemmelse mellem den grønlandske og den danske version af § 33, stk. 3, henholdsvis § 36.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1. Grundpension

Naalakkersuisut foreslår, at der for modtagere af højeste førtidspension indføres en grundpension på 50 pct. af højeste førtidspension, der er uafhængig af ægtefælle, registreret partner eller samlevers aktuelle indkomst.

Naalakkersuisut foreslår, at reglerne om grundpension kun skal gælde for førtidspensionister på højeste førtidspension, idet førtidspensionister på mellemste og laveste førtidspension ved fleksjob har mulighed for at optjene en årsindtægt ved eget arbejde. Førtidspensionister på mellemste og laveste førtidspension er således berettiget til, at påtage sig et fleksjob svarende til deres arbejdsevne.

Det foreslås, at førtidspensionisten på højeste førtidspension bevarer grundpensionen uanset den aktuelle indkomst fra ægtefælle, registreret partner eller samlever. Først ved en årsindtægt fra eget arbejde på mere end 28.000 kr. tillagt 50 % af højeste førtidspension aftrappes grundpensionen efter de gældende regler for aftrapning af laveste førtidspension.

Grundpensionen nedtrappes efter samme beløbsgrænser som laveste førtidspension.

Der skal fortsat ske en revurdering af arbejdsevne, såfremt førtidspensionisten har en årsindtægt ved eget arbejde på 80.000 kr. eller derover. Oppebærer førtidspensionisten en årsindtægt ved eget arbejde på 80.000 kr. eller derover, må det antages, at førtidspensionisten har genvundet så meget arbejdsevne, at førtidspensionisten efter en revurdering af arbejdsevnen kan omplaceres til mellemste eller laveste førtidspension. Førtidspensionen skal som tidligere fastfryses, indtil revurderingen af arbejdsevnen er gennemført.

2.2. Genindførelse af 20 pct.-regel for førtidspensionister omfattet af overgangsbestemmelserne

Ved ikrafttræden af den gældende Inatsisartutlov om førtidspension bortfaldt hjemlen til, at førtidspensionister altid var berettiget til at få minimum 20 pct. af pensionsbeløbet for en enlig førtidspensionist udbetalt uanset anden indkomst.

Det har vist sig, at den gældende Inatsisartutlov har en uhensigtsmæssig konsekvens for enkelte førtidspensionister omfattet af Inatsisartutlovens overgangsbestemmelser, hvor førtidspensionen bortfalder, inden førtidspensionisten har fået foretaget en revurdering af sin arbejdsevne, fordi husstandens samlede aktuelle indkomst overstiger de i Inatsisartutloven anførte indtægtsgrænser. Det har ikke været hensigten med overgangsbestemmelserne, og det foreslås, at 20 pct.-reglen genindføres for overgangsbestemmelserne, således at overgangsordningen bliver identisk med den tidligere ordning, således førtidspensionisten under overgangsordningen altid er berettiget til at få udbetalt minimum 20 pct. af højeste førtidspension.

2.3. Præcisering af § 29 angående engangshjælp til dækning af rejseomkostninger.

Det har gennem længere tid været praksis, at bestemmelsen alene dækkede rejser i Grønland. I en nyere afgørelse fra Det Sociale Ankenævn er bestemmelsen i midlertidig blevet fortolket til ligeledes at dække rejser til Danmark.

Dette har ikke været hensigten med bestemmelsen, og dette ændringsforslag skal derfor præcisere, at § 29 alene kan anvendes til at bevilge rejser i Grønland.

2.4. Overensstemmelse mellem den grønlandske og danske version af § 33, stk. 3, henholdsvis § 36

Vedrørende § 33, stk. 3, har det vist sig, at den grønlandske version er uklar i forhold til den danske tekst, samt i forhold til bemærkningerne på grønlandsk og dansk. Derfor foreslås, at den grønlandske og danske version af § 33, stk. 3, bringes i klar overensstemmelse.

Vedrørende § 36 er der i den grønlandske version – ved en fejl – medtaget en tekst fra den grønlandske tekst til § 33, stk. 3, som ikke er i overensstemmelse med formålet med § 36 samt den danske tekst samt bemærkningerne på grønlandsk og dansk til § 36. Derfor foreslås ændring af den grønlandske tekst til § 36, således at denne bliver i overensstemmelse med den danske tekst, samt bemærkningerne på grønlandsk og dansk til § 36.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 om førtidspension, foretages følgende ændringer:

<p>§ 17. Højeste førtidspension tilkendes ansøgere med en arbejdsevne mellem 0 og 25 pct.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Højeste førtidspension efter stk. 1 udgør årligt op til 110.664 kr.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Førtidspension nedsættes, såfremt førtidspensionisten og dennes eventuelle partners årlige samlede aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension, alderspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger 28.000 kr. De første kr. 100.000 af eventuel partners indtægt medregnes ikke. Ved en indtægt under kr. 400.000 kan pensionsbeløbet ikke nedsættes til mindre end 20 pct. af højeste førtidspension, når førtidspensionisten ikke har egenindtægt, dog således at førtidspension bortfalder ved en indtægt over kr. 400.000.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Revurdering af arbejdsevnen foretages, hvis modtageren af en højeste førtidspension opnår en årsindkomst fra eget arbejde på 80.000 kr. Den tilkendte højeste førtidspension fastfryses mens arbejdsevnen revurderes.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Højeste førtidspension nedsættes med 100 pct. af indtægtsgrundlaget efter §§ 20 og 21, med fradrag af kr. 28.000.</p>	<p>I. § 17, <i>stk. 3</i> affattes således: ”<i>Stk. 3.</i> Førtidspension nedsættes, såfremt førtidspensionisten og dennes eventuelle partners årlige samlede aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension, alderspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger kr. 28.000. De første kr. 100.000 af eventuel partners indtægt medregnes ikke.”</p> <p>2. I § 17 indsættes efter <i>stk. 3</i> som nyt <i>stk. 4</i>: ”<i>Stk. 4.</i> Førtidspensionister er berettiget til at få udbetalt 50 pct. af højeste førtidspension i grundpension, jf. § 17, <i>stk. 2</i> uanset størrelsen af dennes eventuelle partners samlede aktuelle indkomst. Grundpensionen nedsættes såfremt førtidspensionistens og dennes eventuelle partners årlige samlede aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension, alderspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger 28.000 kr. tillagt 50 pct. af højeste førtidspension efter § 17, <i>stk. 2</i>. Nedsættelse sker efter samme beløbsgranseregler som for laveste førtidspension, jf. § 15, <i>stk. 4</i>. § 17, <i>stk. 6</i> finder ikke anvendelse.”</p> <p><i>Stk. 4 -5</i> bliver herefter til <i>stk. 5-6</i>.</p>
<p>§ 29. Personlige tillæg bevilges af kommunalbestyrelsen efter en individuel vurdering af behovet enten som en løbende ydelse, der fastsættes for højst 1 år ad gangen, eller som engangshjælp til dækning af særlige behov.</p>	<p>3. § 29, <i>stk. 1</i>, affattes således: ” Personlige tillæg bevilges af kommunalbestyrelsen efter en individuel vurdering af behovet, enten som:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) en løbende ydelse, der fastsættes for højst 1 år ad gangen, eller 2) engangshjælp til dækning af særlige behov, herunder bl.a.: <ol style="list-style-type: none"> a) briller, b) beklædning, c) bohav, d) rimelige rejseudgifter til rejser indenfor Grønland, og e) andre engangsudgifter, der skønnes nød-

	<p>vendige.”</p> <p>4. I § 29 indsættes efter <i>stk. 1</i> som nyt <i>stk. 2</i>: ” <i>Stk. 2.</i> Der kan ikke ydes engangshjælp til rejser uden for Grønland.”</p>
<p>§ 33</p> <p><i>Stk. 3.</i> Har førtidspensionisten tilsidesat sin oplysningspligt efter <i>stk. 1</i> eller vidste eller burde førtidspensionisten vide, at denne uberettiget modtog førtidspension, kan det beløb, der er modtaget med urette, kræves tilbagebetalt. Kommunalbestyrelsen kan endvidere foretage modregning i eventuelle fortsatte løbende pensionsudbetalinger, dog undtaget børnetillæg.</p>	<p>5. § 33, <i>stk. 3</i>, affattes således: ”<i>Stk. 3.</i> Har førtidspensionisten tilsidesat sin oplysningspligt efter <i>stk. 1</i> eller vidste eller burde førtidspensionisten vide, at denne uberettiget modtog førtidspension, kan det beløb, der er modtaget med urette, kræves tilbagebetalt. Kommunalbestyrelsen kan endvidere foretage modregning i eventuelle fortsatte løbende pensionsudbetalinger, dog undtaget børnetillæg.”</p>
<p>§ 36. Når kommunalbestyrelsen skønner, at en førtidspensionist ikke kan varetage sin økonomi, kan der træffes afgørelse om administration af førtidspensionsudbetalingen, herunder udbetaling af personlige tillæg og børnetillæg. En sådan beslutning indebærer, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte individuelle udbetalingsvilkår, der fraviger sædvanlige regler og praksis med henblik på at sikre, at førtidspensionisten til enhver tid dækker sine faste udgifter og bevarer tilstrækkelige midler til at opretholde tilværelsen.</p>	<p>6. § 36 affattes således: ”§ 36. Når kommunalbestyrelsen skønner, at en førtidspensionist ikke kan varetage sin økonomi, kan der træffes afgørelse om administration af førtidspensionsudbetalingen, herunder udbetaling af personlige tillæg og børnetillæg. En sådan beslutning indebærer, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte individuelle udbetalingsvilkår, der fraviger sædvanlige regler og praksis med henblik på at sikre, at førtidspensionisten til enhver tid dækker sine faste udgifter og bevarer tilstrækkelige midler til at opretholde tilværelsen.”</p>
<p>§ 43. Personer tilkendt førtidspension, der ikke er fyldt 60 år ved lovens ikrafttrædelse, skal have revurderet deres arbejdsevne efter bestemmelserne i denne Inatsisartutlov inden 5 år fra lovens ikrafttrædelse. Personer tilkendt førtidspension, der er fyldt 60 år ved lovens ikrafttrædelse, eller vurderet omfattet af § 9, <i>stk. 2</i>, kan selv vælge om de vil have revurderet deres arbejdsevne.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Såfremt der ikke er sket revurdering af tilkendt førtidspension inden 5 år fra lovens ikrafttræden, jf. <i>stk. 1</i>, overgår de reste-</p>	<p>7. I § 43 indsættes efter <i>stk. 8</i> som nyt <i>stk. 9</i>: ”<i>Stk. 9.</i> Førtidspensionister, herunder førtidspensionister omfattet af Nordisk Konvention om social sikring, er berettiget til at få udbetalt 20 pct. af højeste førtidspension, jf. § 17, <i>stk. 2</i>, uanset størrelsen af førtidspensionistens og en eventuel partners samlede aktuelle indkomst.”</p> <p><i>Stk. 9 - 10</i> bliver herefter <i>stk. 10 - 11</i>.</p>

rende førtidspensionister til højeste førtidspension.

Stk. 3. Såfremt førtidspensionisten er over 60 år ved lovens ikrafttrædelse, eller vurderet omfattet af § 9, stk. 2, udbetales højeste førtidspension efter § 17, hvor der ikke vil ske fornyet revurdering ved indtægt over kr. 80.000, med mindre førtidspensionisten anmoder om revurdering af arbejdsevnen.

Stk. 4. Til personer tilkendt førtidspension, der ikke er fyldt 60 år ved lovens ikrafttrædelse, udgør førtidspension, indtil arbejdsevnen er revurderet, op til:

- 1) 109.000 kroner årligt for en enlig førtidspensionist,
- 2) 109.000 kroner årligt for par, hvor den ene modtager førtidspension, og den anden ikke modtager nogen former for offentlig pension,
- 3) 81.750 kr. om året for en førtidspensionist i parforhold med en førtidspensionist,
- 4) 71.286 kr. om året for en førtidspensionist i parforhold med en alderspensionist.

Stk. 5. De i stk. 4, nævnte beløb reguleres på grundlag af det af Grønlands Statistik offentliggjorte forbrugerprisindeks. Førtidspensionsbeløbet reguleres med 3 pct. for hvert fulde 3 point forbrugerprisindekset ændres. Reguleringen foretages gældende fra den førstkommende 1. januar, på baggrund af 1. juli forbrugerprisindekset.

Stk. 6. Naalakkersuisut offentliggør de regulerede beløb hvert år 1. januar.

Stk. 7. Førtidspension nedsættes, såfremt førtidspensionistens og eventuel partners årlige samlede aktuelle indkomst, bortset fra offentlig pension og pension efter Nordisk Konvention om Social Sikring, overstiger:

- 1) 28.000 kroner årligt for en enlig førtidspensionist.
- 2) 42.000 kroner årligt for par, hvor begge modtager førtidspension.

<p>3) 42.000 kroner årligt for par, hvor den ene modtager førtidspension, og den anden ikke modtager nogen form for offentlig pension.</p> <p>4) 70.000 kroner årligt for par, hvor den ene modtager førtidspension, og den anden modtager alderspension.</p> <p><i>Stk. 8.</i> Førtidspensionen nedsættes ved stigende indkomst og bortfalder ved følgende indtægtsgrænser:</p> <p>1) 180.000 kroner årligt for en enlig førtidspensionist.</p> <p>2) 270.000 kroner årligt for par, hvor begge modtager førtidspension.</p> <p>3) 270.000 kroner årligt for par, hvor den ene modtager førtidspension, og den anden ikke modtager nogen form for offentlig pension.</p> <p>4) 300.000 kroner årligt for par, hvor den ene modtager førtidspension, og den anden modtager alderspension.</p> <p><i>Stk. 9.</i> Naalakkersuisut fastsætter regler om indkomstregulering af førtidspension.</p> <p><i>Stk. 10.</i> De i stk. 4-8 anførte satser og beløbsgrænser bortfalder, når revurdering af tilkendt førtidspension ved lovens ikrafttræden er gennemført, og senest 5 år efter lovens ikrafttræden.</p>	
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2018.</p>

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Departementet for Finanser og Skatter har udarbejdet en ren statisk beregning af den foreslåede ændring af førtidspensionen, der giver en merudgift på omkring 7 mio. kr. om året. Det er Departementet for Finanser og Skatters vurdering, at merudgiften kan overstige 7 mio. kr. om året, idet en førtidspensionist på højeste sats er mere udgiftskrævende end en førtidspensionist på de andre satser. Herudover forventes en mindre engangsudgift til omstilling af IT-systemer.

Det er vurderingen, at de foreslåede ændringer ikke vil have økonomiske konsekvenser for kommunerne, idet kommunerne bliver kompenseret via bloktilskud for deres 50 pct. af merudgifterne. Førtidspension er finansieret 50/50 mellem Landskassen og kommunerne.

At bringe § 33, stk. 3, henholdsvis § 36 i overensstemmelse mellem den danske lovtæst og den grønlandske lovtæst har ingen økonomiske konsekvenser.

De foreslåede ændringer vil ikke indebære forøgede administrative konsekvenser for Grønlands Selvstyre eller kommunerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget har ikke konsekvenser for miljø, natur eller folkesundheden.

6. Konsekvenser for borgerne

De foreslåede ændringer vil sikre, at de førtidspensionister, der ikke har nogen restarbejdsevne eller en begrænset restarbejdsevne, får sikkerhed for at modtage en minimums førtidspension, som ikke er afhængig af førtidspensionistens eventuelle ægtefælle, registreret partner eller samlevers aktuelle indkomst. Førtidspensionisten sikres derved et rådighedsbeløb uanset husstandens øvrige indkomst.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget har ikke andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget er den 17. maj 2017 offentliggjort på høringsportalen på www.naalakkersuisut.gl med høringsfrist den 15. juni 2017.

Forslaget har i perioden 17. maj til 15. juni 2017 været i høring hos følgende høringsparter:

Formandens Departement, Departementet for Finanser og Skatter, Departementet for Råstoffer, Departementet for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter, Infrastruktur og Boliger, Departementet for Fiskeri og Fangst, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi, Departementet for Sundhed, Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, Departementet for Natur og Miljø, Departementet for Selvstændighed, Udenrigsanliggender og Landbrug, Udenrigsdirektoratet, Qaasuitsup Kommunua, Qeqqata Kommunua, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Dansk Institut for Menneskerettigheder, MIO Børnerettighedsinstitution, Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat (IMAK), Inooqat, Atorfillit Kattuffiat (AK), NUSUKA, Sulinermik Inuusutissarsiuqartut Kattuffiat (SIK), Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat (NPK), Grønlands Er-

hverv (GE), Akademikernes Sammenslutning Grønland (ASG), Peqqissaasut Kattuffiat (PK), Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Katuffiaat (KNAPK), Grønlandsbanken, Grønlands Revisionskontor, Ernst & Young Greenland, A/S Boligselskabet INI, Iserit A/S og Agerskov Consulting.

Følgende høringsparter har meddelt, at de ikke har bemærkninger til forslaget:
Departementet for Råstoffer, A/S Boligselskabet INI og Institut for Menneskerettigheder.

Høringssvar, der indeholder kommentarer til tekniske samt sproglige fejl og mangler, er uden yderligere bemærkninger indarbejdet i forslaget. Andre indkomne høringssvar med bemærkninger til forlagets materielle indhold, er gengivet nedenfor med bemærkninger hertil skrevet i kursiv.

Der er modtaget høringssvar fra følgende:

1) Departementet for Finansier og Skatter

Førtidspensionister på højeste sats er berettiget til at få 50 % højeste sats uden fradrag for ægtefælles indkomst i grundpension. Grundpensionen nedsættes med 50 % af førtidspensionistens egen indkomst udover pension fra 83.748 kr.

Førtidspensionister på overgangsordningen bliver sikret 20 % af højeste førtidspension uanset egen og ægtefælles indkomst.

Førtidspensionister på mellemste og laveste sats bliver ikke berørt.

Svar: Førtidspensionister på højeste førtidspension skal revurderes, når de har en indkomst ved eget arbejde på 80.000 kr. eller derover. Som det fremgår af Almindelige bemærkninger, afsnit 2.1. Grundpension, antages det, at en førtidspensionist, der oppebærer en årsindtægt ved eget arbejde på 80.000 kr. eller derover har genvundet så meget arbejdsevne, at førtidspensionisten efter en revurdering af arbejdsevnen kan omplaceres til mellemste eller laveste førtidspension.

Det er hensigten med overgangsordningen, at det er en genindførelse af den 20 pct. regel, der var gældende for førtidspensionister før den 1. juli 2016, hvor den gældende Inatsisartutlov om førtidspension trådte i kraft. Forslaget omfatter de førtidspensionister, der er omfattet af overgangsbestemmelserne i den gældende Inatsisartutlov om førtidspension.

Der er enkelte førtidspensionister, der er blevet ramt af en u hensigtsmæssig og utilsigtet konsekvens ved ikrafttræden af den gældende Inatsisartutlov om førtidspension i og med, at førtidspensionen er bortfaldet, inden førtidspensionisten har fået foretaget en revurdering af sin arbejdsevne.

Som det fremgår af Almindelige bemærkninger, afsnit 2.2 Genindførelse af 20 pct.- regel for førtidspensionister omfattet af overgangsbestemmelserne, har dette ikke været hensigten med overgangsbestemmelserne i den gældende Inatsisartutlov om førtidspension.

Førtidspensionisterne er den 1. januar 2017 fordelt på følgende ordninger:

Satser	Hovedtotal
Mellemste sats	2
Højeste sats	96
Højeste sats, selvom høj arbejdsevne	24
Lommepenge	148
Højeste sats, over 60 år	396
Overgangsordningen	1228
Højeste sats, åbenlyst ingen arbejdsevne	498
Hovedtotal	2392

De forskellige satser i førtidspensionsloven

Da en del af ydelsen på højeste sats ikke er afhængig af ægtefælles indkomst, samtidig med at de andre satser er afhængige af ægtefælles indkomst, gør det, at førtidspensionister med ægtefæller næsten altid vil være bedre stillet på højeste sats end på nogle af de andre satser. Det virker uhensigtsmæssigt, at førtidspensionisterne på nogle satser skal være mere afhængige af deres ægtefælle end på andre satser.

Svar: Naalakkersuisut ønsker at sikre, at samlevende førtidspensionister sikres en egen indtægt i form af et grundbeløb, så førtidspensionisten ikke er fuldstændig afhængig af sin samlever, men har mulighed for at købe de mest basale daglige fornødenheder som eksempelvis hygiejneartikler og mad. Naalakkersuisut vurderer, at det er uværdigt, at en førtidspensionist fratages enhver indkomst på grund af ægtefællens indkomst, således førtidspensionisten i yderste konsekvens er afhængig af, at ægtefællen vil og kan betale førtidspensionistens mest basale og personlige fornødenheder. Det er vurderingen, at grundpensionen skal sikre førtidspensionisten en følelse af balance og ligestilling i samfundet.

På nær at grundpensionen ikke er afhængig af ægtefælles indtægt, har den samme størrelse og samme aftrapning som laveste sats. Dette betyder, at det aldrig er en fordel at være på laveste eller mellemste sats frem for højeste sats. Dermed undermineres formålet med førtidspensionsloven om, at førtidspensionister skal på mellemste og laveste sats, så de kan komme tættere på arbejdsmarkedet.

Svar: Bemærkningerne er taget til efterretning.

Det er ikke førtidspensionisten selv, der bestemmer, om førtidspensionisten placeres på højeste, mellemste eller laveste førtidspension. Langt de fleste førtidspensionister på højeste førtidspension vil ikke have nogen form for arbejdsevne eller en meget beskednen arbejdsevne og derfor ikke have mulighed for at skabe sig en egen indkomst ved siden af førtidspensionen.

Mange førtidspensionister vil have fordel ved at være på højeste sats frem for overgangsordningen.

At grundpensionen er uafhængig af ægtefælles indtægt, hvorimod at overgangsordningen er afhængig af ægtefælles indtægt betyder, at mange førtidspensionister på overgangsordningen vil få mere i pension, hvis de kom på højeste sats. Som det ses af tabellen er lige over halvdelen af førtidspensionisterne på overgangsordningen, og disse vil i mange tilfælde have stor fordel af at være på højeste sats fremfor overgangsordningen. På baggrund af data fra den 1. januar 2017 for førtidspensionister vil 362 af dem på overgangsordningen få 500 kr. eller mere om måneden, hvis de kom på højeste sats frem for at være på overgangsordningen.

Svar: Det er en fordel for førtidspensionisten at være på den overgangsordning, idet deres forhold forbedres, men det fremskynder også revurderingen af førtidspensionisten. Hertil kommer, som ovenfor anført, at førtidspensionisten ikke selv bestemmer, hvornår der skal ske en revurdering af arbejdsevnen.

Et eksempel på betydningen af forslaget forskellige satser

En førtidspensionist der har en indtægt på 60.000 kr. om året fra et deltidsjob, og som har en ægtefælle, der tjener 240.000 kr. om året. Denne førtidspensionist vil få vidt forskellige beløb udbetalt alt efter, hvilken sats førtidspensionisten er på. Hvis denne førtidspensionist er på højeste sats, vil personen få 50 % af højeste sats om året (55.748 kr.), hvis denne derimod er på overgangsordningen, vil personen få 20 % af højeste sats (22.299 kr.). På mellemste eller laveste sats vil førtidspensionisten intet få i pension.

Svar: På mellemste og laveste førtidspension vil førtidspensionisten have mulighed for at påtage sig et fleksjob, der giver førtidspensionisten en samlet indkomst, der er højere end højeste førtidspension. Førtidspensionisten er desuden sikret højeste førtidspension, indtil førtidspensionisten får et fleksjob. Der henvises til § 19 stk. 1, i Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 om førtidspension.

De økonomiske konsekvenser

Departementet for Finanser og Skatter har ikke, som det er oplyst i bemærkningerne, beregnet ændringsforslaget til at koste 4,1 mio. kr. årligt. Departementet for Finanser og Skatter har lavet en ren statisk beregning af den foreslåede ændring af førtidspensionen, der giver en merudgift på omkring 7 mio. kr. om året. Da højeste sats ofte vil give højere pension end de andre satser, kan det give kommunerne et incitament til at vurdere førtidspensionister til højeste sats frem for andre satser. Dette betyder også, at udgiften meget muligt kan blive højere

end de 7 mio. kr. om året, da en førtidspensionist på højeste sats er mere udgiftskrævende end en førtidspensionist på de andre satser.

Svar: Bemærkningerne om de økonomiske konsekvenser er indarbejdet i Almindelige bemærkninger, afsnit 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Forslaget er ikke på nuværende tidspunkt indarbejdet i FFL 2018, og vil, såfremt det ikke finansieres, gøre det vanskeligt at nå målet om balance på finansloven. Det må derfor opfattes som et ønske, der indgår i den samlede prioritering af FFL 2018, hvor der ligger en lang række andre udgiftskrævende ønsker, herunder på socialområdet.

Denne prioritering af, hvilke nye initiativer der kan indarbejdes i FFL 2018, skal foretages af Naalakkersuisut, henset at Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen ikke har anvist finansiering inden for egen ramme. Naalakkersuisuts stillingtagen til prioriteringerne i FFL 2018 forventes gennemført i anden halvdel af juni måned og vil derfor kunne få betydning for det videre arbejde med lovforslaget.

Svar: Udgifterne til forslagens vedtagelse vil blive medtaget ved forhandlingerne for FFL 2018.

Ændringen gavner de mest ressourcestærke førtidspensionister

Den foreslåede ændring af førtidspensionslovgivningen vil primært komme de førtidspensionister, som har en ægtefælle, til gode. Det er især dem, der har en ægtefælle med høj indkomst, som vinder på ændringsforslaget. Den enlige førtidspensionist uden anden indkomst end pensionen får derimod intet. Departementet for Skatter og Finanser har som udgangspunkt den holdning, at øgede udgifter til førtidspension skal komme de svageste førtidspensionister til gode.

Svar: Førtidspensionister er som udgangspunkt nogle af samfundets svageste. Som det er anført ovenfor, er formålet med forslaget, at sikre samfundets svageste en egen indtægt i form af et grundbeløb, således førtidspensionisten ikke er fuldstændig afhængig af sin ægtefælle, men har mulighed for at købe de mest basale daglige fornødenheder som eksempelvis hygiejnartikler og mad. Naalakkersuisut vurderer, at det er uværdigt, at en førtidspensionist fratages enhver indkomst på grund af ægtefællens indkomst, således førtidspensionisten i yderste konsekvens er afhængig af, at ægtefællen vil og kan betale førtidspensionistens mest basale og personlige fornødenheder. Det er vurderingen, at grundpensionen skal sikre førtidspensionisten en følelse af balance og ligestilling i samfundet.

Formålet med forslaget er endvidere at genindføre den 20 pct-ordning for førtidspensionister, der er omfattet af overgangsordningen, der var gældende før den gældende Inatsisartutlov om førtidspension trådte i kraft med virkning fra 1. juli 2016. Det har efterfølgende vist sig, at Inatsisartutloven har haft uhensigtsmæssige og utilsigtede konsekvenser for enkelte førtids-

pensionister, som har medført, at førtidspensionen er bortfaldet, inden førtidspensionisten har fået foretaget en revurdering af sin arbejdsevne. Nærværende forslag genindfører den tidligere gældende regel om, at førtidspensionisten er berettiget til at få minimum 20 pct. af højeste førtidspension udbetalt, indtil førtidspensionistens arbejdsevne er blevet revurderet.

Analyse af førtidspensionen er netop vedtaget

Inatsisartut har vedtaget på forårssamlingen 2017, at der skal laves en undersøgelse af konsekvenserne ved, at der ikke længere sker reduktion af førtidspension som følge af bi-indkomst. Denne analyse vil komme ind på muligheden for grundpension, men vil samtidig undersøge andre muligheder. Analysen vil derudover undersøge evt. samspilsproblemer, hvor ægtefællen til en førtidspensionist nogle gange ikke har noget incitament til at arbejde ekstra. Det kunne derfor overvejes, at vente med en ændring af førtidspensionen til denne analyse er lavet.

Svar: Som ovenfor anført er førtidspensionister blandt samfundets svageste. Det er vurderingen, at de førtidspensionister, der er blevet ramt af de ovenfor anførte u hensigtsmæssige og utilsigtede konsekvenser af ikrafttræden af Inatsisartutlov om førtidspension med virkning fra 1. juli 2016, ikke kan og skal afvente en analyse af konsekvenserne ved, at der ikke længere sker reduktion af førtidspension som følge af bi-indkomst. Det er vurderingen, at der er tale om en u hensigtsmæssig og utilsigtet konsekvens af reformen af førtidspensionen, som ikke har været formålet med reformen.

2) Det Sociale Ankenævn

Generelt:

Det Sociale Ankenævns sekretariat foreslår, at "præcision" ændres til "præcisering" i forslaget's titel.

Svar: Er indarbejdet i forslaget.

Det Sociale Ankenævns sekretariat ønsker at benytte lejligheden til at henlede departementets opmærksomhed på, at der ikke i Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 om førtidspension er taget fuldt ud stilling til problemstillinger vedrørende mellemkommende lovgivning, herunder stilling til rekursinstansen. Derfor foreslår Det Sociale Ankenævns sekretariat, at departementet i forbindelse med denne foreslåede ændring af Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 medtager dette. Det Sociale Ankenævns sekretariat har set sager, hvor borgere har ansøgt før Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 trådte i kraft, og hvor der først træffes afgørelse efter lovens ikrafttræden. Disse omfattes ikke af ændringen i Inatsisartutlov nr. 19 af 28. november 2016 om ændring af Inatsisartutlov om førtidspension (Korrektion af § 31 i den grønlandske lovtekst), hvorfor disse borgere stilles dårligere.

Svar: Det er vurderingen, at forvaltningsmyndigheden skal træffe sin afgørelse på baggrund af den lovgivning, der er gældende på tidspunktet for afgørelsen. Hvis en borger har ansøgt om førtidspension før den gældende Inatsisartutlov om førtidspension trådte i kraft den 1. juli 2016, men forvaltningsmyndigheden træffer afgørelse efter denne dato, skal afgørelsen træffes på baggrund af den nye lovgivning.

Hvis en borger derimod klager over en afgørelse, og der efter den første afgørelse er trådt mellemkommende lovgivning i kraft, er det vurderingen, at lovgrundlaget for afgørelsen i klagesagen afhænger af, hvorvidt der med den mellemkommende lovgivning er indført stramninger eller lempelser på området.

Folketingets Ombudsmand har den 9. august 2011 (J.nr. 2009-3497-050) udtalt sig generelt om, hvornår myndigheder efter ombudsmandens opfattelse bør inddrage ny, mellemkommende lovgivning, særligt i relation til det sociale område. Folketingets Ombudsmand udtaler blandt andet:

”Hvis lovgivningen ændres efter at en kommune har truffet afgørelse i en sag, men inden kommunen har genvurderet sagen som følge af en klage fra den berørte borger, vil det efter min mening afhænge af ændringens og sagens karakter om kommunen skal eller ikke skal inddrage ændringen i sin genvurdering af sagen.

Hvis der er tale om at der med ændringen af lovgivningen er gennemført en stramning af reglerne, skal genvurderingen efter min opfattelse foretages på grundlag af de samme regler der blev anvendt da afgørelsen blev truffet. Det skyldes at lovgivningen ellers kunne få tilbagevirkende kraft.

Hvis der derimod er tale om at der med ændringen af lovgivningen er gennemført en lempelse af reglerne – og hvis der ikke i selve ændringsloven, lovens forarbejder eller lignende er taget udtrykkelig stilling til hvordan myndighederne skal forholde sig i forhold til de sager der verserer på ikrafttrædelsestidspunktet – mener jeg at kommunen skal inddrage de nye, lempeligere regler i forbindelse med sin genvurdering af sagen. Jeg mener at inddragelsen bør ske på den måde at kommunen – ud over at genvurdere sagen efter de tidligere regler – også vurderer sagen efter de nye regler. Undtaget herfra er tilfælde hvor en bedømmelse efter de nye regler vil føre til at sagen mister sin identitet eller ændrer sig væsentligt. Er det tilfældet, bør kommunen genvurdere sagen efter de tidligere regler og udskille vurderingen af om borgerens ansøgning om hjælp kan imødekommes efter de nye regler, til en ny, selvstændig sag.”

Naalakkersuisut er enig i udtalelsen fra Folketingets Ombudsmand.

Det Sociale Ankenævns sekretariat ønsker ligeledes at benytte lejligheden til at henlede departementets opmærksomhed på Inatsisartutlovens § 39, hvoraf fremgår, at afgørelser, truffet af kommunalbestyrelsen efter reglerne i denne Inatsisartutlov, kan påklages til Det Sociale Ankenævn. Departementet har tidligere oplyst, at afgørelser truffet af Naalakkersuisut (dette kan eksempelvis være efter § 30) kan påklages efter almindelige regler om mulighed for rekurs.

Det Sociale Ankenævns Sekretariat finder imidlertid, at det vil være hensigtsmæssigt om en sådan klageadgang fremgår eksplicit af loven.

Svar: Indførelse af en lovfæstet rekursadgang ligger uden for nærværende forslag, men behovet herfor vil blive medtaget i en eventuel senere revision af inatsisartutloven om førtidspension.

De enkelte bestemmelser:

Ad § 1, nr. 2:

Det foreslås, at bestemmelsen ændres til:

”Stk. 4. Førtidspensionister er berettiget til at få udbetalt ½ af højeste førtidspension i grundpension, jf. § 17, stk. 2, uanset størrelsen af dennes eventuelle partners samlede indkomst. Grundpensionen nedsættes, såfremt førtidspensionisten og dennes eventuelle partners årlige samlede aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension, alderspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger 28.000 kr. tillagt ½ af højeste førtidspension efter § 17, stk. 2. Nedsættelse sker efter samme beløbsgrænser som for laveste førtidspension, jf. § 15, stk. 4. § 17, stk. 6, finder ikke anvendelse.”

Dette med henblik på at skabe sproglig overensstemmelse med den nugældende Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 om førtidspension med senere ændringer.

Svar: Forslaget er indarbejdet i lovteksten.

Ad § 1, nr. 3.

Det Sociale Ankenævns Sekretariat antager, at Selvstyrets bekendtgørelse nr. 15 af 30. juni 2016 om førtidspension konsekvensrettes som følge af en eventuel ændring af § 29. Det foreslås derfor, at det endvidere kommer til at fremgå af loven, og ikke bekendtgørelsen, i hvilke situationer, der ikke kan ydes personlige tillæg, hvilket på nuværende tidspunkt fremgår af § 11 i bekendtgørelsen.

Svar: Naalakkersuisut har i inatsisartutlov om førtidspension bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om personlige tillæg, herunder krav til udbetaling og anvendelsesområde. Bekendtgørelsens § 11 fastsætter et negativt anvendelsesområde for de personlige tillæg, som er omfattet af bemyndigelsen i inatsisartutloven. Det er vurderingen, at de nærmere regler om

krav til udbetaling og anvendelsesmåde fortsat skal fastsættes af Naalakkersuisut i henhold til inatsisartutlovens bemyndigelse.

3) SIK

SIK takker for muligheden for at afgive hørings svar til forslag til inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om førtidspension. SIK støtter forslagene til ændringer af den gældende lov om førtidspension. SIK finder det således meget positivt, at forslaget sikrer, at modtagere af højeste førtidspension kan få en grundpension, svarende til 50% af højeste førtidspension, der er uafhængig af ægtefællens eller samlevers aktuelle indkomst. Dette vil sikre, at en førtidspensionist, der ikke har indtægt ved eget arbejde — eller kun en mindre indtægt — ikke skal være afhængig af ægtefællen eller samleverens indtægt og forsørgelsesvilje, og derfor vil have et vist rådighedsbeløb at disponere over.

SIK stiller dog spørgsmålstejn ved et element i forslaget, nemlig den foreslåede ændring af lovens § 29, således at der alene kan bevilges rimelige rejseudgifter til rejser indenfor Grønland. Der ses således at kunne være konkrete tilfælde, hvor det vil være rimeligt at kunne bevilge penge til rimelige rejseudgifter til rejser udenfor Grønland, herunder til Danmark.

I øvrigt savner SIK, at det i bemærkningerne til forslaget fremgår, hvorfor det alene skal være rejser i Grønland, som der kan bevilges penge til.

Svar: Formålet med bestemmelsen er at præcisere, at personlige tillæg kun kan bevilliges til rejser i Grønland. Det er hensigten med bestemmelsen, at førtidspensionisten skal have mulighed for at ansøge om tillæg til at rejse internt i Grønland, således at førtidspensionisten ikke udelukkes fra større familiære begivenheder som følge af afstandene mellem de enkelte byer og bygder og landets demografi. Det er ikke hensigten med bestemmelsen, at førtidspensionisten kan få bevilliget personlige tillæg til rejser, herunder ferie, til Danmark eller udlandet. Der henvises til præciseringen i nyt § 29 stk. 2.

4) MIO – Børnetalsmanden

Generel bemærkning til lovforslaget

Børnetalsmanden er positiv over for, at modtagere af højeste førtidspension med lovforslaget kan oppebære en grundpension (svarende til 50 % af højeste førtidspension), som er uafhængig af ægtefælle, registreret partner eller samlevers aktuelle indkomst.

Hørings svaret udformes imidlertid ud fra FN's Børnekonvention, som Grønland har ratificeret, specifikt Børnekonventionens artikel 27, som omhandler barnets ret til en tilfredsstillende levestandard – mad, tøj og bolig.

Høringssvaret udformes ud fra det forhold, at Børnetalsmanden og MIO har kendskab til, at mange førtidspensionister har børn under 18 år boende (typisk i kraft af at de er bedsteforældre).

Børnetalsmanden anser det derfor nødvendigt at iagttage, om der er hjemmeboende børn under 18 år når førtidspension vurderes. Børnetalsmanden opfordrer derfor til, at der ses på den forsørgelsessituation, som børn af målgruppen for denne lovgivning sættes i.

Det vil følgende være anbefalelsesværdigt, at der i lovgivningen forinden tages udgangspunkt i om der er børn i hjemmet. Det gælder uanset om førtidspensionisten er enlig forsørger eller del af et par – der bør ses på den samlede husstandsindkomst. Det er vigtigt, at børn som bor hos omsorgsgivere på førtidspension, har de samme muligheder og goder som deres jævnaldrende. Almindelige goder som at gå til fritidsaktiviteter, fødselsdage eller ferie er for mange dele af det sociale børneliv, som inkluderer. Børnene må med andre ord stilles lige så godt økonomisk som deres jævnaldrende.

Svar: Der kan ansøges om børnetillæg i henhold til kapitel 18 i Inatsisartutlov om førtidspension. Forældre har pligt til at forsørge deres fællesbarn. Det vil sige, at der er en forsørgerpligt for forældre, uanset om barnet bor hos én selv eller hos den anden forælder. Forældrene er hver for sig forpligtet til at forsørge deres fællesbarn. Udbetaling af børnetillæg forudsætter, at førtidspensionisten opfylder betingelserne om forsørgerpligt.

Børnetillægget udbetales, uanset om førtidspensionisten har barnet boende hos sig, og der således sker "direkte" forsørgelse, eller forsørgelsen sker ved betaling af underholdsbidrag til den anden forælder. Det fremgår af bemærkningerne til § 26, at kommunen i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om førtidspension skal undersøge, om førtidspensionisten også har ret til børnetillæg.

Børnetillægget udbetales i henhold til inatsisartutlovens § 28, stk. 1, med et månedligt beløb, der svarer til det normalbidrag, der årligt fastsættes på finansloven. Er begge forældre førtidspensionister udbetales 1 børnetillæg per barn til hver førtidspensionist, dvs. husstanden oppebærer dobbelt børnetillæg.

5) Qaasuitsup Kommunia

Generelle bemærkninger til ændringsloven:

1.1). Det er beklageligt, at der på nuværende tidspunkt allerede kommer en ændringsforslag til loven, når implementeringsfasen stadig er i gang. I Qaasuitsup Kommunia har implementeringsfasen været fastsat til perioden 01.11.2016 — 30.04.2017. Dog er denne periode forlænget til udgangen af 2017, grundet de trafikale udfordringer, man har i Kommunen i vinterhalvåret. I implementeringsfasen, har der været oplysningskampagne til arbejdsgivere såvel som førtidspensionister, der berøres af denne reform. Hovedbudskabet i oplysningskampagne

nen har været at fremhæve lovens formål, nemlig at styrke mulighederne og incitamenterne for, at førtidspensionister med hel eller delvis arbejdsevne, kan komme tilbage til arbejdslivet og dermed oppebære egen indtægt, frem for at være udelukkende på passiv forsørgelse.

Svar: Førtidspensionister er som udgangspunkt nogle af samfundets svageste. Som det er anført ovenfor, er formålet med forslaget, at sikre samfundets svageste en egen indtægt i form af et grundbeløb, således førtidspensionisten ikke er fuldstændig afhængig af sin ægtefælle, men har mulighed for at købe de mest basale daglige fornødenheder som eksempelvis hygiejnartikler og mad. Naalakkersuisut vurderer, at det er uværdigt, at en førtidspensionist fratages enhver indkomst på grund af ægtefællens indkomst, således førtidspensionisten i yderste konsekvens er afhængig af, at ægtefællen vil og kan betale førtidspensionistens mest basale og personlige fornødenheder. Det er vurderingen, at grundpensionen skal sikre førtidspensionisten en følelse af balance og ligestilling i samfundet.

Formålet med forslaget er endvidere at genindføre den 20 pct-ordning for førtidspensionister, der er omfattet af overgangsordningen, der var gældende før den gældende Inatsisartutlov om førtidspension trådte i kraft med virkning fra 1. juli 2016. Det har efterfølgende vist sig, at Inatsisartutloven har haft uhensigtsmæssige og utilsigtede konsekvenser for enkelte førtidspensionister, som har medført, at førtidspensionen er bortfaldet, inden førtidspensionisten har fået foretaget en revurdering af sin arbejdsevne. Nærværende forslag genindfører den tidligere gældende regel om, at førtidspensionisten er berettiget til at få minimum 20 pct. af højeste førtidspension udbetalt, indtil førtidspensionistens arbejdsevne er blevet revurderet.

2.1). I Qaasuitsup Kommunia har man i dag registreret 905 førtidspensionister. Af disse, er der 574 førtidspensionister som ingen bi-indkomst har. De har ud fra deres faktiske forhold forskellige satser af pensionen; værende gift med alderspensionist, gift med førtidspensionist, døgninstitutionsophold, modtager af højeste sats men afventer vurdering, eller vurderet uden arbejdsevne og dermed modtager af højeste sats.

På nuværende tidspunkt er der 331 førtidspensionister, som enten har egen eller ægtefælles indkomst som Bi-indkomst (Aktuelt indkomst som beregningsgrundlag). Hovedparten af disse, har mindre end kr. 250.000,00 i Bi-indkomst, derfor modtager de fleste beløb over det tilsigtede grundbeløb ved ændringsloven.

83 førtidspensionister, har på nuværende tidspunkt Bi-indkomst (Aktuelt indkomst som beregningsgrundlag) som er højere end kr. 250.000,- hvoraf cirka halvdelen har mere end kr. 350.000,- i Bi-indkomst, dermed vil ændringsloven betyde mer- omkostninger for Kommunen.

Idet man i Kommunen stadig er i gang med implementeringsfasen, vides det ikke, hvor mange af de førtidspensionister, som skal have revurderet deres arbejdsevne, der vil overgå til højeste sats. På nuværende tidspunkt er der ca. 400, som skal have deres arbejdsevne vurderet.

Da arbejdet i byerne først er påbegyndt, og tallene fra 1. juni 2017 – og dermed faktiske økonomiske billede – endnu ikke afspejler vurderingerne for førtidspensionister, der fremover skal modtage højeste sats (enten ud fra § 9, stk. 2, eller ud fra § 17, stk. 1), er det også usikkert, om der vil være højere omkostninger for Kommunen.

Det er vores vurdering, at det vil være mere hensigtsmæssigt, at en eventuel ændringslov for § 17 og § 43 kommer senere, når man i kommunerne har haft tid til at se lovens virkning.

Svar: Som det fremgår af Almindelige bemærkninger, afsnit 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige, er det vurderingen, at forslaget vil være omkostningsneutralt for kommunerne, idet kommunerne kompenseres via bloktilskud for kommunernes 50 pct. af merudgifterne. Førtidspension er finansieret 50/50 mellem Landskassen og kommunerne.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor vedrørende hensigten med forslaget.

2.2). Af de førtidspensionister med høj bi-indkomst kan det ses, at mindste beløbet som før har været udbetalt til disse førtidspensionister, ikke har haft en negativ virkning på deres liv, idet mange ikke har opsøgt kommunen omkring dette. Flere har i stedet opsøgt mulighederne for at komme tilbage til arbejdslivet, og dermed kan det vurderes, at mange har været fornøjet med at modtage mindstebeløbet, uden at behovet måske har været til det.

Svar: Som det fremgår ovenfor, ønsker Naalakkersuisut at sikre samfundets svageste en egen indtægt i form af et grundbeløb, således førtidspensionisten ikke er fuldstændig afhængig af sin ægtefælle, men har mulighed for at købe de mest basale daglige fornødenheder som eksempelvis hygiejneartikler og mad. Naalakkersuisut vurderer, at det er uværdigt, at en førtidspensionist fratages enhver indkomst på grund af ægtefællens indkomst, således førtidspensionisten i yderste konsekvens er afhængig af, at ægtefællen vil og kan betale førtidspensionistens mest basale og personlige fornødenheder. Det er vurderingen, at grundpensionen skal sikre førtidspensionisten en følelse af balance og ligestilling i samfundet.

2.3). Der er fra Kommunen ingen bemærkninger til ændringsforslagene for § 29, § 33 og § 36.

6) Kommuneqarfik Sermersooq

§ 17, stk. 4. Det fremgår, at § 17, stk. 6, ikke finder anvendelse. Vi anbefaler, at det af en revideret vejledning fremgår, hvornår § 17, stk. 6, til forskel finder anvendelse.

Svar: Vejledning til Inatsisartutlov om Førtidspension, Juli 2016, vil blive revideret i forbindelse med ikrafttræden af nærværende forslag.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen fastlægger, at førtidspension nedsættes, når førtidspensionisten og eventuel ægtefælle, registreret partner eller samlevers samlede aktuelle indkomst overstiger bestemmelsens beløbsgrænser.

Det afgørende er førtidspensionistens og eventuel ægtefælle, registreret partner eller samlevers samlede aktuelle indkomst. Der vil ske fradrag, uanset om indtægten kommer fra arbejde, renteindtægter, arbejdsmarkeds- eller tjenestemandspension eller anden form for indtægt, bortset fra offentlig pension.

Yderligere anfører bestemmelsen, at de første 100.000 kr., som førtidspensionistens eventuelle ægtefælle, registreret partner eller samlever måtte have i indtægt, ikke vil blive medregnet.

Den tidligere beløbsgrænse hvor førtidspensionen bortfaldt ved en indtægt på kr. 400.000 eller derover, uden at førtidspensionisten har egen indtægt ophæves. Dette er et led i indførelsen af en grundpension.

Til nr. 2.

Bestemmelsen indfører en grundpension på 50 % af højeste førtidspension, hvilket svarer til laveste førtidspension for førtidspensionister, hvor førtidspensionisten og dennes eventuelle partners årlige indkomst ikke overstiger beløbsgrænserne i § 15, stk. 3.

Grundpensionen nedsættes efter samme beløbsgrænse som den laveste førtidspension, hvilket reguleres i § 15, stk. 4. § 17, stk. 6, finder således ikke anvendelse på grundpensionen.

Til nr. 3

Ændringen er en præcisering, der gør det klart, at bestemmelsen alene kan bruges til at bevillige rejser i Grønland. Det er ikke hensigten, at ændringen skal medføre yderligere ændringer af den nuværende praksis vedrørende bestemmelsen.

Til nr. 4

Bestemmelsen har til formål udtrykkeligt at fastslå, at der ikke i bestemmelsen i § 29 stk. 1, findes hjemmel til, at førtidspensionister kan få bevilliget personlige tillæg til rejser til Danmark eller udlandet.

Til nr. 5

Bestemmelsen om adgangen til tilbagebetaling og modregning giver kommunen mulighed for at kræve for meget udbetalt førtidspension tilbagebetalt. Kommunen kan endvidere modregne

for meget udbetalt førtidspension i de løbende fremadrettede pensionsudbetalinger. Disse pensionsudbetalinger kan enten være løbende førtidspensionsbetalinger, der evt. fortsætter på et lavere niveau, eller alderspensionsudbetalinger, såfremt borgeren i mellemtiden er overgået til alderspension.

Bestemmelsen hjemler ikke modregning i andre indtægter end løbende pensionsudbetalinger. Bestemmelsen er udformet således, at uberettiget udbetaling af førtidspension kan medføre en konsekvens for førtidspensionisten, idet den uberettigede udbetalte førtidspension kan kræves tilbagebetalt af kommunen.

Det er en betingelse for modregning, at førtidspensionisten har givet kommunen urigtige oplysninger eller har fortiet omstændigheder, som har betydning for førtidspensionens størrelse. Hvis kommunen ved en fejl har udbetalt for højt beløb, og denne fejl ikke kan tilregnes førtidspensionisten, kan der ikke kræves tilbagebetaling eller modregning, medmindre førtidspensionisten vidste eller burde vide, at der blev udbetalt for meget i førtidspension.

Der kan modregnes i både førtidspension og alderspension, hvis vedkommende overgår til alderspension og fortsat skylder kommunen penge. Der kan endvidere modregnes i både den egentlige pension samt i personlige tillæg. Der kan ikke modregnes i børnetillæg.

Hvis kommunen træffer beslutning om, at der skal ske tilbagebetaling eller modregning i førtidspensionen, skal det ske under iagttagelse af regler om partshøring m.v. i Landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning og bestemmelser om trangsbeficiet i Lov om rettens pleje i Grønland, så førtidspensionisten har tilstrækkeligt tilbage af sin pension til at leve for. Der skal i hvert enkelt tilfælde tages stilling til, hvor meget førtidspensionisten kan undvære af den løbende pensionsudbetaling.

Til nr. 6

Kommunen kan efter en konkret vurdering træffe afgørelse om at administrere førtidspensionen for førtidspensionisten. Administrationsadgangen giver kommunen et bredt skøn til at fravige de sædvanlige udbetalingsvilkår, f.eks. ved at udbetale pensionsydelse i mindre rater eller tilbageholde midler med henblik på betaling af væsentlige faste udgifter, så som husleje, el, vand og varme.

Bestemmelsen kan bl.a. være relevant i de tilfælde, hvor førtidspensionisten handler økonomisk uansvarligt, ved at bruge store summer penge på eller kort efter udbetalingsdagen, så førtidspensionisten ikke kan betale sine faste udgifter eller forsørge sig selv.

Kommunalbestyrelsens adgang til at gå ind og betale regninger med førtidspensionen efter denne bestemmelse angår umiddelbart kun udgifter, der er nødvendige til livets opretholdelse, så som løbende udgifter til husleje, el, vand og varme. Mere vidtgående betalinger forudsætter

en frivillig aftale med førtidspensionisten, hvis denne f.eks. er indstillet på, at kommunen betaler afdrag på et tv for at undgå, at sælgeren kan annullere købsaftalen.

Kommunalbestyrelsen skal som hovedregel altid først forsøge at udbetale hjælpen kontant, i hvilken forbindelse at førtidspensionisten vejledes om styring af sin økonomi, hvis det skønnes nødvendigt. I tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen vurderer, at vejledning er helt nytteløs, kan kommunalbestyrelsen umiddelbart overtage administrationen af førtidspensionen.

Bestemmelsen giver mulighed for, at kommunen ved sin afgørelse kan tage hensyn til førtidspensionistens eventuelle bestående forsørgelsesforpligtelser. Eventuelle bestående forsørgelsesforpligtelser kan indgå som element, når kommunen foretager et skøn over førtidspensionistens forhold.

Dog forudsætter udbetaling af førtidspension til kreditor, at der er tilstrækkelig med midler til forsørgelse. Såfremt der er tvivl om, hvorvidt der er tilstrækkelig med penge til forsørgelse indtil næste udbetaling af førtidspension, vil det ikke være muligt at udskrive førtidspension direkte til kreditor.

Bestemmelsen giver ikke hjemmel til, at førtidspensionisten selv kan kræve, at kommunen udbetaler førtidspensionen på andre måder end månedsvis forud. Det er ikke hensigten, at kommunen skal administrere førtidspensionen, blot fordi førtidspensionisten synes, det er bekvemt at kunne få førtidspensionen udbetalt i mindre rater. Bestemmelsen afskærer dog ikke kommunen fra at imødekomme en sådan anmodning.

Til nr. 7

Bestemmelsen sikrer, at førtidspensionister omfattet af overgangsbestemmelserne i kapitel 7 altid er berettiget til at få udbetalt 20 % af højeste førtidspension, jf. § 17. stk. 2, uanset størrelsen af førtidspensionistens og eventuelle ægtefælle, registreret partner eller samlevers samlede aktuelle indkomst, herunder førtidspension udbetalt i henhold til reglerne i Nordisk Konvention om Social Sikring.

Til § 2

Det foreslås, at Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2018.